ULU AĞACIN TILSIMI

İÇİNDEKİLER



BİR BEBEK BİR FİDAN

Bir zamanlar yüksek bir dağın eteğinde "Sarıçiçek" adında küçük ve güzel bir köy varmış. Burada yaşayan insanlar mutlu ve huzurlu bir hayat sürermiş.

Birbirlerini sevip sayan köylüler; dost canlısı, sohbeti bol, tatlı dilli, şirin sözlüymüş. Ayrıca buradaki insanlar, yaratılış gayelerinin farkındaymış ve verdiği nimetler, ettiği iyilikler için, Yüce Yaratıcıya şükrederlermiş.

Köyün etrafını çevreleyen boy boy, çeşit çeşit ağaçlar, âdeta köyü ve köylüleri gizlermiş. Burada yaşayan köylülerin çok güzel bir âdeti varmış. Yeni doğan her çocuk için bir fidan diker, bu fidana da o bebeğin ismini verirlermiş. Dikilen fidanlar adaşlarıyla birlikte büyür, eğer kuruyacak olursa, hemen yanı başına yenisi dikilirmiş. Sonra da el bebek, gül bebek bakımı yapılırmış. Köy halkı hayatî tehlike olmadığı sürece ormanda asla ateş yakmaz, ağaçları kesmezmiş. Köyün dört bir yamacındaki orman; yaşlılar, yetişkinler, gençler ve yeni doğanlar diye farklı isimlerle anılırmış.

Ormanlar tahrip edilmediği için o kadar genişmiş ki bir giren bir daha yolunu bulup da kolay kolay çıkamazmış. Ancak köyü ve ormanı iyi bilenler istisnaymış. İşte bu sebeple hiç kimse çocuklarını yalnız başına ormana bırakmazmış.

Ne zaman ki çocuklar büyüyüp ele avuca gelir, o zaman ormana büyükleriyle birlikte gider, çevreyi iyice tanıyıp öğrenirmiş. Bu yasak, ergenlik yaşı gelince ailelerin uzaktan gözetimi ve izniyle yavaş yavaş kalkarmış. Delikanlı ve kızlar büyüklerinden öğrendikleri

şekilde ilkbaharda ağaçların dallarını budar, büyüyüp serpilmesi için toprağı havalandırırmış.

Bu köyün havasından mıdır, suyundan mıdır bilinmez, toprağa dikilen her bitki çarçabuk büyüyüp serpilirmiş. Köyün her yerinden âdeta bereket fışkırırmış. Toprağa ne ekilse kat kat fazlasıyla biçilirmiş. Dallarda sallanan bin bir çeşit leziz meyveler, damaklarda unutulmaz bir tat bırakırmış. Dört mevsim yetişen sebzeler, köylünün bütün ihtiyacını karşılarmış.

Sarıçiçek halkı, komşu köylere yardımı da ihmal etmiyormuş. Kimin neye ihtiyacı var, büyük bir gizlilik içinde yardım ediyormuş. Veren el de, alan el de birbirinden haberdar olmuyormuş.



ULU AĞAÇ

Bu köyü diğer köylerden ayıran sadece bu özellikler değilmiş elbet. Sarıçiçek köyünün meydanında öyle ulu bir ağaç varmış ki büyüklüğü, güzelliği dillere destanmış. Onu bilmeyen tanımayan yokmuş çevrede.

Ağacın gövdesi o kadar genişmiş ki onu ancak yirmi adam el ele tutuşunca sarabiliyormuş. Dalları ise bütün köye gölgelik edecek kadar uzunmuş. Ne zaman, kim tarafından dikildiği de bilinmiyormuş. Ulu ağacın altında oturanlar, değil gökyüzünü, ağacın uç dallarını bile göremezmiş.

Köyün gençleri için ağaca çıkmak bir tutku hâline gelmiş. Ne yapıp etmişlerse, ne kadar uğraşmışlarsa o güne kadar bu ağacın tepesine çıkmayı başaran olmamış.

Üzerine bir türlü çıkılamayan ağaç, günden güne köylüler arasında esrar perdesine bürünmüş. Ulu ağaçla ilgili birçok şey söylenir olmuş.

"Ağacın üzerinde bilmediğimiz sırlar gizli. Ne zaman köyde ters giden bir şeyler olsa, üzerinde yeşil bir ışık yanıyor. Kuvvetli bir rüzgâr esip, yağmur yağıyor. Mutlaka onun üzerinde yaşayan ve ağacı idare eden bir yaratık var." deyip tuhaf tuhaf hikâyeler, efsaneler anlatılıyormuş.

Bir keresinde köye gelmekte olan yabancılar ormanda yollarını kaybetmişler. Yardım istemek için yüksek bir tepeye çıkıp ateş yakmaya karar vermişler. Gökyüzünde ulu ağacın üzerinden yansıyan yeşil bir ışık, köyün üzerine doğup onlara yol göstermiş.

Bir defasında da ormanda sebebi bilinmeyen büyük bir yangın çıkınca, ulu ağaç sanki bundan haberdar olmuş. Bulutlara kadar ulaşan dallarıyla âdeta yağmur bulutlarının bir araya toplanmasına vesile olmuş. Sonra da sağanak hâlinde yağmur yağmış. Kısa sürede yangın sönmüş, ağaçların çoğu kurtulmuş.

Aslında köy halkı, her zaman için bu köyün Yüce Yaratıcı tarafından korunduğunu biliyormuş. Ancak yine de:

"Bu ağaçta bir tılsım var." diye düşünmekten kendilerini alamıyorlarmış.

Anlatılanlara göre, gençliğinde serüven peşinde koşan, maceracı sanıyla tanınan Rüstem Dede, yıllar öncesinden ulu ağaca tırmanmış. Bu tırmanış üç gün, üç gece sürmüş. Fakat Rüstem Dede, bir türlü uç dallara ulaşamamış. Sonunda acıkmış, susamış ve uykusuzluktan yorulunca da inmeye karar vermiş. O günden sonra da ağaca tırmanan olmamış zaten. Ne var ki ulu ağacın gizemi asla eksilmemiş, bilâkis daha da artmış. Hatta ünü çevre köylere kadar yayılmış.

Gel zaman git zaman, Rüstem Dede başta olmak üzere Sarıçiçek halkı bir yarışma düzenlenmeye karar vermiş. Civarda ne kadar köy ve kasaba varsa hepsine de haftalarca ilânlar, duyurular yapılmış. Ağaca tırmanmayı başaranlara at, arazi ve yüz altın verilece-

ği kulaktan kulağa yayılmış. Yarışma için yüzlerce insan köye gelmiş. Kimisi gövdenin yarısına kadar tırmanırken kimisi sadece birkaç metre çıkabilmiş. Lâkin hiç birisi de bu ulu ağaca çıkmayı başaramamış.

Ömer adındaki yarışmacı ise diğerlerinden daha tedbirli davranmış. Yarışmada lâzım olabilecek her şeyi yanına almış. Uzun bir merdiven, ip, battaniye, yiyecek ve içeceklerini sırt çantasına koyup, ulu ağacın altına gelmiş. Hazırlıklı gelen bu gence Rüstem Dede:

– Ooo evlât! Görüyorum ki boş gelmemişsin. Millet bu tırmanışta kendini taşıyamazken, bu kadar yükle nasıl çıkacaksın bu ulu ağaca?

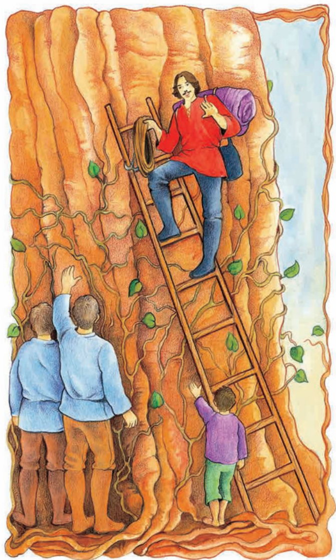
Ömer kendinden emin bir tavırla:

– Merak etmeyin, Allah'ın izniyle biraz sonra nasıl çıktığımı göreceksiniz, demiş.

Rüstem Dede:

– Ulu ağaca tırmandığımda ben de senin yaşlarındaydım. Bu ağaç o zamanlar da çok büyüktü, fakat şimdiki kadar değildi tabi. Üç gün sonra dönmek zorunda kaldım. Haydi hayırlısı bakalım, demiş.

Köylüler, meraklı bakışlarla olanları izlerken heyecan doruktaymış. Herkes delikanlının, başarıp başaramayacağını tartışıyor, ümitli olanlar bile endişeyle olacakları bekliyormuş.



Ömer, beraberinde getirdiği merdiveni ulu ağacın gövdesine yaslamış. Basamakları bir bir çıkarak tırmanmaya başlamış. Merdivenin son basamağına geldiğinde, ipe bağlı kancayı yukarıdaki dallara fırlatmış. Ardından ipe tutunarak ilk dala ayağını basmış. Daha sonra ucunda kancası bulunan ipini merdivene doğru salmış. Kancayı merdivene geçirip yukarıya doğru çekerken bütün köylüler:

– Bu koca merdiveni nasıl taşıyacak, diye merakla başları yukarıda Ömer'i izlemiş. Ömer, merdiveni çekerken her basamağı katlayıp eline alıyormuş. Meğerse bu, katlanabilir bir merdivenmiş. Küçücük bir iskemle hâlini alan merdiveni dallardan birine asıp aşağıya seslenmiş:

– Hoşça kalın! İnşallah tırmanışım hep böyle kolay olur, diyerek gözden kaybolmuş.

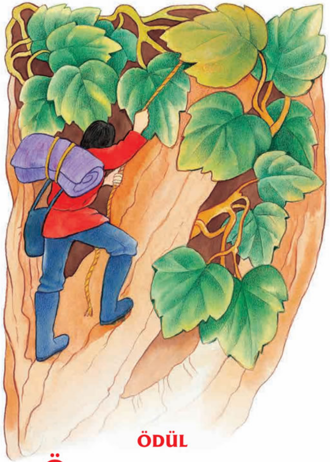
Ömer'in, ağacın gövdesine tırmanmayı bile başaramayacağını düşünen köylüler şaşkınlık ve sevinçle yukarıya seslenmiş:

– Ömer! Allah kolaylık versin. İnşallah sağ salim geri dönmeyi başarırsın, diyerek ona cesaret vermişler.

Ömer, bu insanları duymuş mu duymamış mı bilinmez, ama orada bulunanlar bu güzel duaya "Âmin." demişler. Meraklı bekleyiş akşam ezanına

kadar sürmüş. Görevli nöbetçilerin dışında herkes evlerine dağılırken, en son Rüstem Dede kalıp:

– Bu gencin çıkacağını tahmin ediyorum, deyip görevlilere yerlerinden asla ayrılmamalarını tembihlemiş.



ÖDÜL

Ömer, dallara ayağını ilk bastığında içini tarif edilmez bir duygu kaplamış. Ne yapıp edip, bu tırmanışı başarıyla gerçekleştirmek için bütün gücünü kullanmış.

Bir taraftan da içten içe dua etmeye başlamış.

Bir ara Ömer'in aklına ailesi gelince çok hüzünlenmiş. Babasının ölümü ile her şey o kadar çok değişmiş ki...

O zamanlar iyi insanlar olduğu gibi merhametsiz insanlar da az değilmiş. Bir gün mallarına, mülklerine zalim bir tüccar tarafından el konması, her şeyi altüst etmiş. Ailede bir geçim sıkıntısı başlamış, fakirlik üstlerine çökmüş.

Bu gaddar adam, insanları karın tokluğuna çalıştırıp onların sırtından para kazanırmış. Zulmüne engel olmak isteyenlerin başına da olmadık işler açarmış. Onun için kimsecikler sesini sedasını çıkarmayıp yapılanlara boyun büker hâle gelmiş.

O günden sonra annesi ve küçük kardeşlerine bakmak Ömer'in vazifesi olmuş. Ömer, bu vazifeyi kutlu bir görev bellemiş ve hiç yüksünmemiş. Lâkin bu arada çok da yorulmuş tabi.

İşte bunun için Ömer'in kazanacağı ödül, onun ve ailesinin hayatını değiştirebilirmiş. Alacağı arazide istediğini ekip biçebilecek, böylece kimselere muhtaç olmayacakmış. Annesinin dualarıyla uğurlanan Ömer, ailesini Allah'a emanet edip:

– Az kaldı anacığım. Biraz daha sabredin. Duydum ki zalim tüccar hasta yatağında başını duvarlara vuruyormuş. Dilerim Allah'tan, tez zamanda çektiğimiz zulümler biter, diyerek evinden ayrılıp gelmiş.

Bu düşüncelerle ağaca tırmanan Ömer, o gün ilginç bir şey fark etmiş. Ulu ağacın dalları, gördüğü diğer ağaçların dallarından farklıymış. Kırıldı kırılacak gibi gözüken incecik dallar, esasen çok sağlammış. Ömer'in ağırlığınca aşağıya değil, sanki yukarıya doğru esniyormuş.

Vakit hayli ilerlemiş. Öğle namazı için ezan sesi duyuluyormuş.

Ömer:

"Namazı hiç düşünmemiştim. Bu ağacın tepesinde şimdi nasıl namaz kılacağım?" diye geçirmiş içinden. İşte tam o sırada önündeki dal iyice genişleyip namaz kılması için uygun hâle gelivermiş. Gördükleri karşısında şaşkına dönen Ömer:

– Galiba rüya görüyorum! Olacak iş değil, demiş. Ancak gördüklerinin düş olmadığını fark edince:

– Bu, ancak Yüce Allah'ın hikmetidir, demiş. Sonra da pusulasıyla kıbleyi belirleyip namaza durmuş. Ömer namazda rükûya vardığında dallar da rükûdaymış. Secdeye varınca da sanırsınız bütün dallar

yerlere kadar eğiliyormuş. Ömer'in ulu ağaçla birlikte kıldığı bu namaz, onun içine büyük bir huzur vermiş. İçini tarif edilmez bir sevinç ve heyecan kaplamış.

Namazdan sonra "Ya Allah Bismillah!" deyip tekrar tırmanmaya başlayan Ömer, ağaçta bir başkalık görmüş. Yukarılara doğru çıktıkça, yaprakların renginin ve şeklinin değiştiğini fark etmiş. Yaprakların renkleri yeşilin ve sarının farklı tonlarındaymış. Ebatları ise gittikçe büyüyormuş.

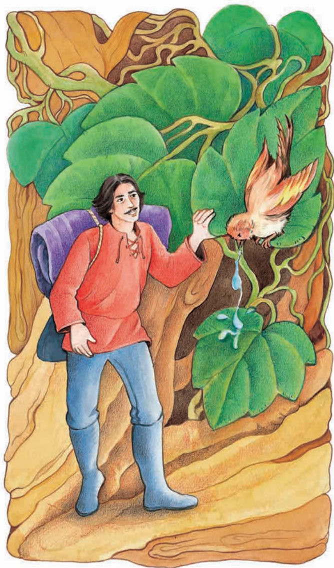
Dallarının ve budaklarının sık olduğu büyük bir dala çıkmaya çalışırken, eline iri bir kıymık batmış. Parmağı kanamış.

Ömer telâşla:

– Eyvah! Ben şimdi ne yapacağım? Sırtımda taşıdığım su ancak içmeme yeter. Abdesti nasıl alacağım, demiş. Kalın bir dala oturup ne yapacağını düşünürken "tık tık" diye bir ses duymuş.

Sesin geldiği yöne bakmış. Bir de ne görsün, küçük bir saka kuşu, gagasıyla yapraklardan birinin sapına vuruyormuş. Merakla kuşun ne yaptığını seyrederken, yaprak dalından kırılıvermiş. O anda sızarak akan suyu görmüş Ömer.

Saka kuşu yaprağa biriken suya gagasını daldırıp daldırıp çıkarmış. Sonra da uçup gitmiş. Ömer hâlâ sızarak akmaya devam eden bu suyla abdest alabileceğini



düşünmüş. Kollarını sıvayıp, hemen abdestini almış. Ağzını çalkalarken suyun tadında bir başkalık hissetmiş.

"Saka kuşu bu sudan içtiğine göre, ben de içebilirim." diye düşünerek avucunu suyla doldurup birkaç yudum içmiş ve:

– Aman Allah'ım, bu su ne hoş böyle. Tadı, bugüne kadar içtiğim suların tadından çok farklı, demiş. Ancak yine de her ihtimale karşı ne olur ne olmaz diye fazla içmemiş.

Hava kararmak üzereyken Ömer iyice yorulduğunu hissetmiş. Biraz dinlenmek için kendine uygun bir dal seçip oturmuş.

O sırada karnına bir ağrı saplanmış. Gün boyunca büyük abdestini tuttuğu için, artık daha fazla dayanamamış. Lâkin tuvaletini nereye, nasıl yapacağını bilemediği için beklemiş. Çaresizlik içinde sağına soluna bakmış.

– Allah'ım şimdi ben ne yapacağım? Eğer bu ihtiyacımı burada karşılarsam her yer kirlenecek, diyerek daldan iki küçük yemiş koparmış. Yemişleri parmaklarının arasında sıkarken suları çıkmış. Etrafa nefis bir koku yayılmış. Ömer parmaklarına sinen kokuyu koklayınca ne olduysa o anda olmuş! Birdenbire sıkıntısı geçip büyük bir rahatlamayla huzur bulmuş. Kendine geldiğinde:

– Eyvah! Galiba altıma yaptım, diye telâşa düşmüş. Üstünü başını kontrol etmiş. Her şeyin yolunda olduğunu anlayınca içi rahatlamış. Bu durumdan hoşnut olmuş. Ne zaman tuvalet ihtiyacı duysa, o küçük yemişlerden koparıp parmaklarının arasında sıkmış. Her defasında da ihtiyacı kaybolup gitmiş.

Ömer, ulu ağacın üzerindeyken karşılaştığı sırlı olayları düşünüp:

"Galiba köylüler haklı. Bu ağaç 'tılsımlı' olmalı. Yoksa bu kadar olağanüstü durumlar olur muydu? Bütün bunlar Yüce Yaratıcının birer hikmeti." diye düşünmüş. Sonra da yatacak bir yer ayarlamak için uygun bir dal aramaya başlamış.

Nihayet gövdesi geniş ve sağlam iki dal bulmuş. Dalların arasından, kalın ipini geçirerek bir hamak yapmış. Battaniyenin yarısını hamağın üzerine yarısını da kendi üzerine, örtmüş. Ağaçtan düşmemek için de kalan iple kendini dala bağlayıp gözlerini kapamış.

Tam uykuya dalmak üzere iken:

– Guuk! Guuuk, sesiyle irkilmiş.

Bakmış ki kovuğundan çıkıp etrafı seyre dalan bir baykuş, kendi kendine konuşuyormuş. Ömer, ona aldırmadan:

– Bu gece hava serin olacağa benziyor. Şu yaprakları kendime palto gibi örtsem iyi olacak, diyerek iki yaprak koparıp birini sağ omzuna diğerini de sol omzuna alıp ısınmaya çalışmış.

Ne var ki baykuş, can sıkıntısından ıslık çalıp mırıldanmaya başlayınca, Ömer'in bütün uykusu kaçmış. Kulağını tıkamış, ama faydası olmamış. "Guuk! Guuk!" sesleri daha da artmış. Sağa sola dönmek istemiş, fakat iple bağlı olduğu için bunu yapamamış. Baykuş şarkısını bitirip, başka bir şarkıya başlamış ki Ömer, daha fazla dayanamayıp bağırmış:

– Galiba vaktin gece yarısı olduğunu bilmiyorsunuz? Biraz sus da uyuyalım!

Ömer bunu der demez baykuş, hayalet görmüş gibi çığlık atarak kanat çırpıp başka bir dala konmuş:

– Kim var orada, diye seslenmiş. Ömer yorgun bir sesle:

– Ben varım geveze baykuş, ben. Gece boyunca susmadın. Sesinden uyuyamadım.

Baykuş:

– Sen de kimsin? Ne işin var burada, diyerek Ömer'in yattığı dala konmuş. Sonra da konuşmasını sürdürmüş:

– Ben geceleri uyumam, bunu biliyor olmalısın, deyince, Ömer:

– Desene işimiz zor! Bu gidişle sen beni uyutmayacaksın, demiş. Bağladığı ipi gevşetip yattığı yerden doğrulmuş. Bu sırada baykuş, Ömer'e biraz daha yaklaşmış. Gözlerini gözlerine dikerek:

– Ne işin var ağacın tepesinde? Rahat uyusaydın döşeğinde. Evin barkın dar mı geldi? Yoksa toprağın az mı geldi, demiş.

Ömer:

– Hiç sorma baykuş! Evim de dar geldi, toprağım da, diyerek ailesinin yaşadıklarını, zalim tüccarın yaptıklarını bir bir anlatmış. Sonra da:

– Aşağıdaki yarışmadan haberin yok galiba, diyerek sözlerine davam etmiş.

– Yarışma mı, demiş baykuş. Ne yarışması?

– Sarıçiçek köyünde yapılan ödüllü yarışmadan bahsediyorum.

– Aşağıda köy mü var?

– Ooo! Senin de hiçbir şeyden haberin yok be!

– Yıllar önce, ulu ağaç henüz küçükken arada sırada uçar, ne var ne yok keşfe çıkardım.

– Şimdi niye uçmuyorsun?

– Çok isterdim ama nerdeee! Artık eskisi gibi genç değilim. Üstelik gözlerim de iyi görmüyor. Uçarken



bu kocaman dallardan etrafımı iyi göremiyorum. Birkaç kere dallara çarpınca, bir daha da uzaklara uçmadım. Anlayacağın yıllardır inmiyorum aşağılara.

Baykuş, Ömer'in ayak ucuna konarak merakla:

– Eee hâlâ söylemedin? Köydeki yarışmadan bahsediyordun?

– Köylüler sürekli büyüyen ulu ağacın sırrını çözmek için yıllarca uğraşmışlar, ama başaramamışlar. Sonunda ağacın zirvesine tırmanma yarışı düzenlemeye karar vermişler. Böylece ağacın tılsımını anlayabileceklerini düşünmüşler. Duydum ki hiçbir insan bu ağacın tepesine tırmanmayı başaramamış. Ben de bir denemek istedim. Üstelik kazanacağım ödüle de çok ihtiyacım var.

Baykuş daldığı derin düşüncelerden sıyrılarak:

– İyi yapmışsın, ama bunu başarmak o kadar da kolay değil. Bu yolculuk senin için aylar sürebilir, demiş.

Ömer hayretler içinde kalıp:

– Ne! Aylar mı? Bunu hiç hesap etmemiştim. Şimdi ben ne yapacağım? Benim ancak bir aylık yiyeceğim var, demiş.

Baykuş sakin ve kendinden emin bir tavırla:

– Hiç endişeye kapılma. Zor durumda kalınca ulu ağacın sakinleri sana mutlaka yardıma gelir. Sen yeter ki başın sıkışınca yardım istemeyi unutma, diyerek uçup gitmiş.

Ömer baykuşun arkasından:

– İyi ama nasıl yardım isteyeceğimi söylemedin, diye seslenmiş. Ancak, baykuşa sesini duyuramamış.

O gece, Ömer'e çok uzun gelmiş. Merak ve endişeden olsa gerek, vakit bir türlü geçmek bilmemiş. Sabah gün ağarırken, bir yaprak kırıp abdestini almış ve sabah namazını kılmış. Bu arada dalların üstünde durup onu izleyen meraklı hayvanların bakışlarıyla karşılaşmış. Hepsi de Ömer'i izliyor ve sanki:

"Burada ne işin var?" dercesine yüzüne bakıyorlarmış. Ömer gülümseyen gözlerle ellerini havaya kaldırmış:

– Hayırlı sabahlar dostlar, diye seslenmiş. Bütün hayvanlar Ömer'in sesiyle ürküp sağa sola kaçışmış. Orada sadece bir tek maymun kalmış. Elindeki muzu uzatarak:

– Acıkmış olmalısın. Duydum ki fazla yiyeceğin yokmuş, deyince Ömer:

– Allah Allah, sen bunu nereden biliyorsun, diye sormuş.

Maymun:

– Bu sabah bir dostumun yanına uğramıştım. O söyledi, deyince, Ömer bu dostun dün geceki baykuş olduğunu hemen anlamış ve:

– Maalesef öyle. Ne yapalım, tırmanış bitene kadar idare edeceğiz, demiş.

Maymun, Ömer'in kulağına eğilip fısıldamış:

– Sana bir sır vereyim mi?

Ömer de soruya soruyla karşılık verip, fısıltıyla:

– Ne sırrıymış bu, demiş.

Maymun:

– Yiyeceğin bittiğinde şu sözleri söyle:

"Açılsın yapraklar, gelsin rızıklar!" O zaman göreceksin ki ulu ağaç sakinleri seni aç bırakmayacaktır. Allah'ın izniyle doyururuz karnını, merak etme.

– Size ne kadar teşekkür etsem azdır. Bu iyiliğinizin altından nasıl kalkarım bilemiyorum, demiş.

– Bana teşekkür etmene gerek yok. Beni seninle karşılaştıran Yüce Yaratıcıya teşekkür etmelisin. Bana da sadece "Allah razı olsun." demen yeterlidir, deyip zıplayarak dallar arasında gözden kaybolmuş.

Ömer, maymunun arkasından bakarken bir yandan da Yüce Mevlâ'ya ellerini açmış ve:

“Allah hepinizden razı olsun.” diye dua etmiş. Ey büyük Allah'ım! Yarattıklarının rızkını veren, ihtiyaçlarını gideren Sensin. Benim de rızkımı ver Rabbim. Beni buralarda zorda bırakma.” niyazında bulunduktan sonra “Âmin.” deyip elini yüzüne sürmüş. Ardından eşyalarını toplayıp kaldığı yerden tırmanışına devam etmiş.



YILDIZ LÂMBALI EVLER

Günler günleri, haftalar haftaları kovalamış, derken Ömer'in ulu ağaca tırmanışının yirmi altıncı günü gelmiş. Yiyeceği ve suyu hemen hemen bitmek üzereyken, Ömer biraz endişeye kapılmış:

– Susayınca bir yaprak kırıp sızan sudan içerim, ama yiyecek işini nasıl halledeceğim? Neyse, buna da bir çare bulunur elbet, demiş. Maymunun kulağına fısıldadığı cümleyi söylemek istemiş, fakat bir türlü hatırlayamamış. Kendi kendine:

– Neydi ya? Açıl yaprak, çekil oradan mıydı!

Hıım!... Yoksa acıkmış yılan! Yok! Yok... Bu da değildi, diyerek ayaklarını dala vurmuş. Ancak maymunun söylediği o tılsımlı cümle bir türlü aklına gelmemiş. Gözü bir noktaya takılıp kalmış. Söyleyeceği sözü hatırlamaya çalışırken, küçük bir tırtıl görmüş. Tırtıl, üzerinde bulunduğu dev yaprakta yavaş yavaş ilerlerken birdenbire yapraklar bir kapı gibi aralanmış. Böcek de yaprakların arasında gözden kaybolmuş. Bu olay Ömer'e söyleyeceği sözü hatırlatmış:

"Açılsın yapraklar, gelsin rızıklar!" demiş. Koca yapraklar bir bir aralanmış. Bir de ne görsün, başının üzerindeki dallarda çeşit çeşit meyveler sallanmaya başlamış. Daha ne olduğunu anlayamadan bir dalın budağında asılı beyaz bir torba gözükmüş. Torbayı aldığı gibi açmış ve içindeki yiyeceklerle karnını doyurmuş. Canının çektiği meyvelerden koparıp iştahla yemiş. Bu torbanın nereden ve nasıl geldiğini merak etmiş:

– Vardır bunun da bir hikmeti, diyerek Yüce Mevlâ'ya şükretmiş.

* * *

Gündüzler geceleri, geceler gündüzleri kovalamış. Derken, Ömer'in ağaca tırmanışının üzerinden iki ay on gün geçmiş. Ömer, yetmişinci günde de tırmanışını sürdürmüş. İkindi vakti sonrası başını kaldırıp yukarıya baktığında ilk kez masmavi gökyüzünü görebilmiş. Galiba yolculuğumun sonuna geldim, diye düşünmüş. Sevinçle dalları çıkarken yukarıdan gelen seslerle olduğu yerde kalakalmış. Seslerden biri diğerine:

– Mızıkçı! Mızıkçı, diyor, ötekisi de ona:

– Asıl mızıkçı sensin! Cevizlerimi aldığını büyük babama söyleyeceğim, diyormuş. Bu sözü duyan diğeri korku dolu ifadelerle:

– Tamam tamam! Al cevizlerini. Şimdi söylemezsin değil mi?

Ötekisi:

– Bir daha mızıkçılık yapmazsan söylemem, diye cevap vermiş. Ömer, bu konuşmaları duyunca yukarıda insanların yaşadığını sanmış:

"Acaba nasıl birileri ki?" diye düşünmüş.

Az sonra başka bir ses daha duyunca, dikkat kesilip dinlemeye başlamış. Ömer, bunu yaşlı bir insan sesine benzetmiş:

– Yemek hazır! Herkes sofraya gelsin.

– Geliyoruz büyükbaba.

Ortalık sessizliğe bürününce, Ömer birkaç dal daha yukarıya çıkmış. Bir de ne görsün, gözlerine inanamamış. Dalların arasındaki küçük küçük ağaç evler ve içlerini aydınlatan yıldızlar görülmeye değermiş! Yıldızlar o kadar yakın gözüküyormuş ki sanki elini kaldırsan tutulacak gibiymiş.

Ömer, bastığı dalın üzerindeki küçük evin penceresine doğru yaklaşmış. Şaşkın bakışlarla içeriye bakmış. Küçük masanın etrafında iki sincap ve yaşlı bir adam oturmuş yemek yiyorlarmış. Onları daha yakından görmek için pencereye iyice yaklaşmış. Tam o sırada olan olmuş, kolu açık pencereye çarpmış. Orada duran saksılar yere düşmüş. Gürültüleri duyan sincaplar korkup kaçışmış. Yaşlı adam da hemen pencerenin önüne gelmiş. Ömer'in kaçtığını görünce ardından seslenmiş:

– Dur kaçma! Sana zarar vermeyeceğim. Ne zamandır seni bekliyordum, demiş.

Ömer bu söze çok şaşırmış. Bir an duraklamış, korku ve endişeyle geri dönmüş. Bakmış ki ak saçlı, ak sakallı bir ihtiyar, gülümseyen gözlerle ona bakıyor.

Ömer kekeleyerek:

– Be... be... beni mi, diyebilmiş.

Yaşlı adam Ömer'i sakinleştirmek için elini yavaşça ona uzatmış:



– Uzun bir yoldan geldin. Dinlenmeyi de hak ettin. Dediğim gibi günlerdir seni bekliyordum. Ömer, bir süre uzun uzun soluk alıp sakinleşmeye çalışmış:

– Beni beklediğinizi bilmiyordum. Geleceğimi nereden haber aldınız?

– Kuşlardan.

– Kuşlardan mı?

– Evet ya kuşlardan. Ulu ağacın üzerine konan kuşlar, senin tırmanışının ilk günü gelip bana haber verdiler. Ta ki yıllar öncesinden Rüstem'in ziyaretinde olduğu gibi. Onu da çok beklemiştim, fakat o başaramadı, deyince kafası karışan Ömer:

– Siz Rüstem Dedeyi tanıyor musunuz?

– Aslında ben onun dedesinin dedesini iyi bilirim. Benim çocukluk arkadaşımdır. O zamanlar Rüstem henüz doğmamıştı.

Bu sözler, Ömer'i bütün bütün şaşkına çevirmiş. Aklında bir sürü soru, nereden ve nasıl başlayacağını bilememiş. Onun merakını anlayan yaşlı adam:

– Şaşkınlığını anlıyorum. Ben kimim? Burada ne işim var? Ne zaman geldim? Bunları merak ediyorsun, değil mi?

– Kusura bakmayın aklım karıştı! Bu yolculuğun sonunda böyle bir şeyle karşılaşacağım aklımın ucundan bile geçmezdi. Ne olur anlatın neden buradasınız?

Yaşlı adam derin bir nefes alarak:

– Aslında bu uzun bir hikâye. Kısaca anlatmaya çalışayım, diyerek başlamış anlatmaya.

– Bir zamanlar aşağıda gördüğün köyü Rüstem'in dedesinin dedesi Yaşar'la birlikte kurduk. O yeri ilk buluşumuzu hiç unutamıyorum. Yaşar ve ben maalesef önceleri dürüst insanlar değildik. Köy köy dolaşır yalanla dolanla milleti kandırırdık. Elimize aldığımız ve ne olduğunu bilmediğimiz tohumları ballandıra ballandıra anlatıp satardık:

"İşte şu gördüğünüz bereketli tohumları bir eken bin biçer. Tarladaki ürününüz bereketlenir! Bostandaki meyveleriniz çoğalır!" der, milleti aldatırdık. Sonra da saf ve iyi niyetli halkın parasını pulunu, ne varsa alır kayıplara karışırdık. Yıllarca insanları dolandırdık. Aslında kendimizi aldatıyorduk, ama önceleri bunun farkında değildik. Biz iki düzenbaz, kazandığımız paralarla ne yapalım ne edelim derken Yaşar'ın aklına güzel bir fikir geldi:

– Artık yaşlanıyoruz. Bu gidişle bir gün yakalanırsak hapsi boylarız. Ömrümüzün bundan sonrasını da zindanlarda geçirmeyelim. En iyisi bir yerden toprak satın alıp yerleşelim, dedi. Bu fikre benim de aklım yattı:

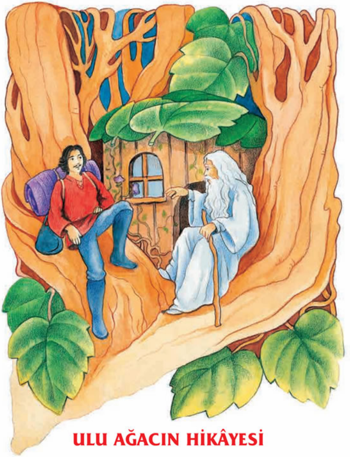
– Peki olur, dedim.



Günlerce arazi aradık, ama istediğimiz gibi bir yer bulamadık. Sonunda, şehre çok uzak, kimsenin beğenip de almadığı, tepeleri sarı çiğdemlerle kaplı bir yer bulduk. Burası çorak bir yerdi. Birkaç ağaç ve bir de kör kuyusu olan bu yere geldik. İlk iş olarak derme çatma bir kulübe yapıp toprağı işlemeye başladık. Elimizde kalan ve ne olduğunu bilmediğimiz çuvallar dolusu tohumlardan kurtulmak istedik. Arkadaşım Yaşar:

– Bugüne kadar hayırlı bir iş yapmadık. Bu sefer iyi bir iş yapıp bu tohumları kuşlara atalım da hayvancağızlar nasiplensin, dedi.

Sabah ilk iş olarak tohumları rastgele saçtık. Etrafta ne kadar kuş varsa başına üşüştü. Gagasına tohum alan havalandı. Az sonra acayip bir şey oldu. Kuşlar tohumları dolu gibi aşağıya atmaz mı! O gün iki arkadaş bu işe çok şaşırdık. Ancak üzerinde fazla durmadan "Bulmuşlar da bunuyorlar." deyip işimize koyulduk.



ULU AĞACIN HİKÂYESİ

Rüstem Dedenin dedesinin arkadaşı, Ömer'in meraklı bakışları arasında yaşadıklarını anlatmaya devam etmiş:

– Aradan hayli zaman geçti. O sırada arazimizin tam orta yerinde küçük bir fidan vardı. İlk zamanlar onu hiç fark etmemiştik. Fakat günler geçtikçe büyüdü, zamanla devasa bir görünüm aldı. Onun bu hâli önceleri bizi endişelendirdi. Hatta Yaşar, bir gün uzayan dalları kesmek istedi. Bunu denediğinde testere ikiye bölündü. Galiba testere iyi değil diyerek bir kenara bırakıp baltaya sarıldı. Baltayı kaldırıp dallara vurunca dal yerine balta ikiye bölünmez mi! Biz de kesmekten vazgeçip bu devasa ağaca "ulu ağaç" adını verdik. "Bu kadar büyümesinin vardır bir hikmeti. Bu ağaç tılsımlı bir ağaç olabilir." deyip, o günden sonra kesme niyetiyle bir daha elimizi sürmedik.

Artık çorak arazide bir evimiz, arka tarafında da meyve ağaçlarıyla dolu küçük bir bahçemiz vardı. Kör kuyu dediğimiz kuyuyu da temizleyip tekrar su çıkardık. Hemen oraya da bir bostan yapıp sebze fideleri diktik.

Gün geçtikçe bizim verimsiz çorak arazi yeşillenmeye, canlanmaya başladı. Yolu düşüp gelenler burayı çok sevdi. Kısa sürede üç-beş insan yerleşince küçük bir yerleşim alanı kurulmuş oldu.

...

Yaşlı adamın bunları anlattığı sırada içeriye giren küçük sincaplar, ürkek bakışlarla bir Ömer'i bir yaşlı

adamı süzmüşler. Onun kim olduğunu sorar gibi cevap beklemişler. İhtiyar adam, Ömer'i göstererek:

– Bu genç, bundan böyle misafirimiz. Bir müddet bizimle kalacak, deyince küçük sincaplar bir ağızdan:

– Hoş geldiniz, demiş.

Ömer sevimli sincaplara:

– Hoş bulduk, der demez sincaplar gözden kaybolmuş. Yaşlı adamın anlattıkları Ömer'in o kadar çok ilgisini çekmiş ki:

– Eee! Sonra ne oldu, diyerek hikâyenin devamını merak etmiş. Yaşlı adam anlattıklarına kaldığı yerden devam etmiş:

– Sonrası biz çok zengin olduk. Aynı zamanda köyümüze gelen bir imamın gayretiyle doğru yolu bulduk. O güne kadar yaptıklarımıza pişman olup günahlarımız için tövbe ettik. Fakat bir gece ikimizin de gördüğü aynı rüya bizi yollara düşürdü. Rüyamızda ulu ağaç dile gelmiş konuşuyor ve bize, "Tövbelerimizin affedilmesi için, aldattığımız insanlardan helâllik dilememiz" gerektiğini söylüyordu. Gördüğümüz rüyanın etkisiyle tekrar yollara düştük.

Hatırlayıp da kandırdığımız insanların ayaklarına kadar gittik. Onlardan af dileyip paralarını geri vermek istedik. Ancak gördük ki sattığımız tohumlar

gerçekten işe yaramış! Allah'ın yardımıyla bol bereketli ürünler vermiş. Kimin yanına gittiysek, herkes bize teşekkür edip hayır dualarda bulundu. Ne yapacağımızı bilememenin sıkıntısı ile kara kara düşündük. Sonunda yine de haksız yere kazandığımız paraları iade edip helâllik istemeye karar verdik. Elimizde avucumuzda ne varsa verip, züğürt bir şekilde köye döndük. Onun bunun yanında çalışıp nafakamızı çıkarmaya başladık.

Yıllar geçtikçe köy biraz daha büyümüş, on haneyi bulmuş, etrafını kocaman ağaçlar sarmıştı. İnsan eliyle dikilmeyen bu ağaçların hikmetini bizden başka bilen yoktu. Kuşların ortalığa saçtığı tohumların yerinde biten bu ağaçlar kısa zamanda büyüyüp serpilmişti.

Günler böyle geçip giderken bizim hâlimize acıyan köylüler bir gün aralarında para toplamış ve marangoz dükkânı açmamız için bize yardım etmişlerdi. İş için gerekli olacak ağaçları ise ormandan kesecek ve kimseye hesap vermeyecektik.

Ormandaki kurumuş ağaçları keserek işe başladık. Daha sonraları köyümüzün ormanını korumak ve ağaçların çoğalmasını sağlamak için bir usul geliştirdik. Her yeni doğan çocuk ve yavrulayan hayvanlarımız için bir ağaç dikecektik. Zamanla bu, gelenek hâline geldi. Ömer hayretler içinde kalarak:

– Ne kadar güzel bir düşünce! Keşke bu gelenek her tarafa yayılsa da bütün dünya yeşillense, demiş.

Yaşlı adam:

– Keşke, diyerek Ömer'i tasdik etmiş. Hikâyenin sonunu merak eden Ömer:

– Peki! Ne oldu da siz burada yaşamaya başladınız?

Yaşlı adam:

– Sen bu hikâyeyi duymadığına göre, şu an hayatta olan köylülerin de haberi yok demektir.

O hâlde ben anlatayım neden burada olduğumuzu. O zamanlar köydeki insanların sayısı azdı. Galiba kırk-elli kişiydi. Birçok aile ağacın üzerinde küçük kulübeler yapıp yazlık gibi kullanmaya başladı. Bu ağaç, köylülerin yaz günleri başlarını dinleyip yalnız kalmak istediklerinde üzerine çıktıkları bir ağaçtı.

Üstelik o dönemde ülkenin birçok yerinde kıtlık baş göstermişti ve insanlar bir lokma ekmeğe muhtaçtı. Duyduk ki şehirleri, köyleri eşkıyalar basıyormuş. Biz de eşkıyaların şerrinden korunmak için düşündük, taşındık. Sonunda aklımıza ilginç bir fikir geldi. Ulu ağacın dallarına nasıl olsa yazlık evler yapmıştık, o zaman orada saklanabilirdik. İçlerini de erzakla doldurup en az altı-yedi ay burada kalabilir-

dik. Hazırlıklar yaptık. Geceleri ağaç evlerimizde geçirip beklemeye başladık. Bu arada ne olur ne olmaz diye köyün dört bir tarafına nöbetçiler yerleştirdik.

Aylar sonra korkulan şey oldu. Gece yarısını geçe köyümüzü eşkıyalar bastı. Allah'tan, bütün köy ulu ağacın üzerindeydik de eşkıyalar bizi fark etmedi. Sabah olup gün aydınlandığında eşkıyalar kimseyi göremeyip hiçbir şey de bulamayınca çok kızdılar tabi. Sinirlerinden köyü talan edip ortalığı ateşe vermek istediler. Ellerine meş'aleleri alıp, ormanı yakacaklardı ki birdenbire acayip bir şey oldu! Kuvvetli bir rüzgâr esti. Ulu ağacın dalları sağa sola salındı. İşte o sırada her biri iki üç yumruk büyüklüğündeki dev kozalaklar eşkıyaların üzerine dolu gibi dökülmeye başladı. Neye uğradıklarını bilemeyen eşkıyalar yara bere içinde kaçışırken, birdenbire gök karardı. Köyümüzün ve ormanımızın üzerine sicim gibi yağmur yağdı.

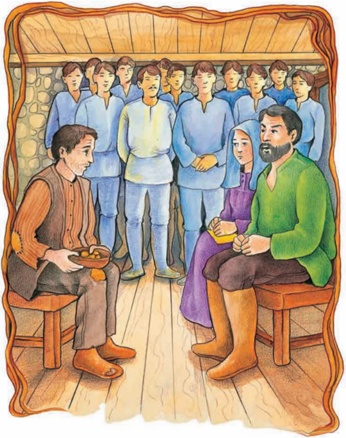
Olacak iş değildi. Bütün bu olanların anlamı neydi acaba? Herkes merak içinde bizim yüzümüze bakıyordu.

Yaşar:

"Bu işin sırrı, olsa olsa tohumları saçıp kuşlara vermek istediğimiz günle ilgili olabilir. Kim bilir o kuşlar o gün ne dileyip ne istediler de Allah bize bu kadar çok yardım ediyor." dedi.

Ulu ağacın üzerindeki evlerimizde günlerce kaldık. Ne zaman ki kendimizi emin ve güvende hissettik, o zaman aşağıya indik.

Köy halkını günlerce saklayan ulu ağaç, günden güne büyümüş artık insanoğlunun erişemeyeceği yüksekliğe ulaşmıştı. O seneden sonra yazlık evlerimize çıkmayı başaramadık.



EBA KUŞLARI

Yaşar Dedenin arkadaşının anlattıklarını pürdikkat dinleyen Ömer, merak ve heyecan içinde sordu:

– Peki buraya gelişiniz nasıl oldu?

– Bir gece açık kalan penceremi kapamak üzereyken ulu ağacın üzerinde yeşil parıltılı bir ışık gördüm. Yanıp yanıp sönüyor, sanki "Buraya gel." der gibi ışıklı bir yol çiziyordu. İçimi dayanılmaz bir merak duygusu sardı. Ne yapıp edip ağaca tırmanmak istedim. Ulu ağacın altına geldim. Birkaç minare boyu uzunluğundaki gövdeye nasıl çıkacağımı düşündüm. İşte o sırada ne olduysa oldu! Yukarılardan bir dal aşağılara kadar eğildi. Beni aldığı gibi yukarıya çıkardı. Köylüler tarafından yapılan evlerimizin içinde ışıklar yanıyordu. Yaşar'ın yaptığı evin kapısı açıldı. İçeriden upuzun rengârenk kanatlı "yarı kuş, yarı insan görünümünde" biri çıktı. Ardından iki, üç, dört... derken tamı tamamına on iki yaratık çıkmaz mı! Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemeden öylece kalakaldım. Önümde sıralanan on iki yaratıktan biri öne çıktı bana doğru yaklaşıp:

– Hoş geldin, sefalar getirdin. Buraya gelmekle ne iyi ettin, dedi.

Bu sözler karşısında biraz rahatladım. Karşımdaki yaratığın niyetinin kötü olamayacağını düşünüp:

– Hoş bulduk! Siz de kimsiniz? Şimdiye kadar sizin gibisini hiç görmedim, dedim. Yarı insana benzeyen bu yaratık:

– Biz kendimize Eba kuşu deriz. İnsanoğlu ne der, bilmiyorum. Dünyanın hiçbir yerinde bizim neslimizden yoktur. Senin gelmenle vazifemiz bugün sona eriyor. Bundan sonra insana dönüşüp hayatımızın geri kalanını köyünüzde geçireceğiz. Kimse bizim kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi bilmeyecek, demez mi! Ben hâlâ olan bitenlerden hiçbir şey anlamamış tuhaf tuhaf bakıyordum. Neden sonra kendimi toparladım ve:

– Bütün bu olanların anlamı nedir? Söylediklerinizden hiçbir şey anlamadım. Kafam karma karışık oldu, dedim.

Eba kuşu anlatmaya başladı:

– Biz on iki erkek kardeştik. Mutlu bir evimiz, çok iyi bir anne-babamız vardı. Bir gün kapımıza dilenci kılığında uzun boylu, kır saçlı, kır sakallı bir adam geldi. İçeriye buyur ettik, ikramda bulunduk. Bu adamın on iki tane kızı varmış. O gün ailemizden bizi kızlarına istemeye gelmiş. Annemiz babamız, kılığına kıyafetine bakıp:

– Bizim size verecek oğullarımız yok, dediler. Adam bu duruma çok üzüldü. Yalvarıp yakarmaya, yerlere kapanarak ağlamaya başladı:

– Yapmayın! Etmeyin! Ne olur bu ricamı kırmayın. Ben kızlarımı ancak on iki erkek kardeşle evlendirebilirim. Yoksa hepsi de teker teker elimden

gidecek! Ne olur oğullarınızın, kızlarımla evlenmesine izin verin, dediyse de ailemiz razı olmadı. Üstelik babam, bizi istemeye gelen adamı yaka paça hizmetçilerimize kovdurttu. Yaşlı adam, büyük bir hayal kırıklığı ile gözlerine dolan yaşları sildi:

– Ömrümün geri kalan zamanını evlât acısı çekerek geçireceğim. Dilerim bir gün bu acının ne demek olduğunu siz de anlarsınız, diyerek evden ayrıldı. İşte ne olduysa o günden sonra oldu. Bir sabah kalktığımızda vücudumuzda tuhaflıklar olmaya başladı. Bütün vücudumuz kaşınırken kollarımız da tüylenmeye başladı. Dudaklarımız o kadar çok kaşındı ki âdeta etlerimizi yolduk. Birkaç gün sonra maalesef kanatlarımız ve gagamız oluşmuştu bile. Artık upuzun rengârenk tüylerimiz vardı. Bizi bilenler önceden insan olduğumuza inanmıyor, görenler bu acayip hâlimizden tedirgin oluyordu.

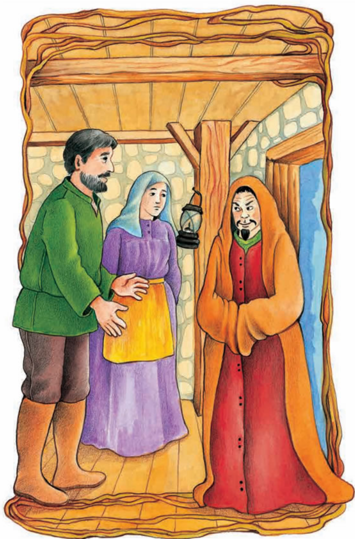
Annemiz babamız, hekimlere etek dolusu paralar harcadı, fakat bir çare bulamadı. Uzak Doğu'dan gelen çekik gözlü, keçi sakallı bir hekim:

– Ben bu hastalığın adını biliyorum, deyince ailemiz umutla:

– Çabuk söyle nedir bu hastalık?

– Eba hastalığı!

– Eba mı?



– Daha önce hiç duymamıştık. Ne olur çaresini söyleyin! Ne isterseniz veririz.

Yaşlı hekim:

– Bunun çaresi o kadar kolay değil. Hastalıktan kurtulmanın tek çaresi bu gençlerin on iki kız kardeşle evlenmesi, demez mi!

Babam pişmanlık içinde bu kızları nerede bulacağımızı sorunca hekim:

– Çorak bir arazide bir köy kurulacak. O köyün tam ortasında ulu bir ağaç yetişecek. İşte o ağacın gizli bir kapısı olacak. O kapıyı da ancak köyün en yaşlısı ile üzerinde kul hakkı olmayan birisi açacak, dedi.

O günden sonra babam ülkenin her yerinde kapımıza gelen on iki kızı olan adamı arattı. Fakat maalesef bulamadı. On iki kızı olan adamı ne bilen ne tanıyan vardı. Sanki yer yarılmış da içine girmişti.

İşte o gün bu gün, o kızları arıyoruz. Sizin, köyü ilk kurmaya geldiğiniz gün karnımız çok acıkmıştı. Aylarca uçmuş, yorgun ve bitkin hâlde o çorak araziye gelmiştik. Siz iki arkadaş etrafa bizim için tohumlar atınca sevinçten âdeta deliye döndük. Havada taklalar atarak hem yedik hem de etrafa saçtık. Bir yandan da Yüce Allah'a dua edip bu çorak araziyi bereketlendirmesi için yalvardık. Otuz gün, otuz gece orada kalıp dinlenmeye karar verdik. Günler sonra

gördüklerimiz bizi umutlandırdı. "O hekimin söylediği yer burası olmalı!" diyerek beklemeye başladık. Ne zaman ki bu ulu ağaç büyüdü, işte o zaman biz de üzerinde beklemeye başladık.

– Peki benim üzerimde kul hakkı olmadığını nereden biliyorsunuz, dediğimde:

– Yıllarca sizi ve arkadaşınızı yakından izledik. Gördük ki siz köy köy gezip herkesten helâllik istediniz, demez mi!

Sonra ben Eba kuşuna:

– Her şey iyi güzel de bu gizli kapının nerede olduğunu ben nasıl bileceğim, diye sordum.

Eba kuşu:

– Bu çok kolay olacak. Ağacın üzerinde gezinirken, içinizden bir ses "Burası!" diyecek ve siz o kapının önünde durduğunuzda kapı açılacak. İçinden on iki kız kardeş çıkacak.

Ben endişe içinde:

– Nasıl bu kadar emin olabilirsiniz? Ya yanılırsam, diye sordum.

Sakin tavırlı Eba kuşu:

– Buna imkân yok. Allah'ın izniyle yaptığınız tahmin doğru çıkacaktır, dedi. Ben de:

– Diyelim ki kızlar çıktı, sonra ne olacak? Bunu çok merak ediyorum, deyince Eba kuşu tekrar anlatmaya başladı:

– Bizler bu kızlarla evlenince tekrar eski hâlimizi alacağız. Sonra da sizin köyde yaşayacağız. Ancak bunun için sizin bize bir fedakârlıkta bulunmanız gerekiyor.

– Neymiş bu fedâkarlık?

– Ulu ağacı yalnız bırakmamak. Ona arkadaşlık etmek ve bir daha köye inmemek, demez mi! İlk önce:

"Bunlar ne söylediklerini bilmiyor galiba? Köyümü bırakıp ağaçta yaşamamı istiyorlar. Çıldırmış olmalılar!" diye düşündüm. Tek tek yüzlerine baktım. Hepsi de gencecik delikanlılardı. Hayattan çok fazla beklentileri vardı. Onlar da yaşamak, mutlu bir hayat sürmek istiyorlardı. Evlenip çoluk çocuğa karışmak en büyük hayalleriydi belki. Birden kendimi düşündüm. Bundan sonra ne yapabilirdim ki? Zaten çok yaşlandım. Ebedî yolculuk kapımdaydı... Ha bugün ha yarın, ne kaybederim ki?" deyip oğlanların teklifini kabul ettim.

Gerçekten de her şey dedikleri gibi oldu. Tılsımlı kapıyı elimle koymuş gibi buldum. Artık gençlerin aşağıya inme zamanı geldiğinde, hepsini karşıma alıp:

– Burada olduğumu kimseye söylemeyin. Bu yaştan sonra benim de huzura ihtiyacım var, diye tembihte bulunup gönderdim.

Oğlanlar son kez kanat çırparak her biri, kolunun altında evleneceği kızla ağaçtan uçup gittiler. Aradan kaç yıl geçti saymadım. Gördüğün gibi hâlâ buradayım. Ulu ağaçla arkadaşlığımız sürüp gidiyor. Daha ne zamana kadar devam eder bilemiyorum.



DOST DEDENİN SIRLI DÜNYASI

Ömer, dinlediklerinden sonra ne söyleyeceğini bilemeden yaşı belki iki yüzü geçen bu ihtiyar adama bakıp:

– Bana adınızı söylemediniz? Hâlâ adınızı bilmiyorum, demiş. Yaşlı adam:

– Bana sadece ulu ağacın dostu "Dost Dede" diyebilirsin, demiş. O gece Ömer, Dost Dedenin misafiri olmuş. O güne kadar hiç kullanılmamış olan misafir evinde kalmış. Aylar sonra ilk kez rahat bir uyku uyumuş.

Sabah duyduğu ezan sesiyle uyanan Ömer, Dost Dedenin abdest aldığını görmüş:

– Ezan sesi nereden geliyor?

– Nereden olacak, köyden tabi.

– Fakat nasıl olur! Köy ile bizim bulunduğumuz mesafe arasında aylar süren bir zaman var. Hem üstelik ben aylarca bu ağacın üzerindeyim, sadece ilk çıktığım gün ezan sesini duymuştum. O günden beri maalesef bir daha duyamadım, demiş.

Dost Dede:

– Canıgönülden duymak isteseydin belki duyardın. İnsan isteyince uzun mesafeler o kadar kısalıyor ki, diyerek Ömer'e:

– Kapa gözlerini, demiş. Ömer gözlerini kapamış.

– Aç gözünü, demiş. Ömer açınca köyün camisinde olduğunu görmüş. Tam ağzını açıp bir çift lâf edecekmiş ki Dost Dede parmağıyla sus işareti yapmış. Ömer, Dost Dedeyle birlikte köylüyle aynı safta na-

maza durmuş! Sabah namazı kılınmış. Dualar edilmiş, tesbihatlar yapılmış. Köylüler birer ikişer camiden çıkmış. Ömer, köylüler görecek diye endişelenmiş. Lâkin onu ne bir gören olmuş ne de farkeden.

Ömer:

– Köylüler bizi görmedi, demiş.

Dost Dede:

– Ancak biz onları gördük, demiş.

Tekrar:

– Kapa gözünü, demiş. Yummuş Ömer gözlerini. Açtığında Dost Dedeyle birlikte ulu ağacın misafir evindeymiş.

Dost Dedenin misafiri olan Ömer, bu beraberlikten büyük bir keyif almış. Birlikte vakit geçirip, ulu ağacın başında yaşayan canlılarla oturup sohbet etmiş. Ayrılık vakti gelince Dost Dede:

– Eee artık gitme zamanı geldi. Köye inince burada gördüklerini kimselere anlatmamalısın, yoksa ulu ağacın tılsımı bozulur, demiş. Ömer:

– Sen hiç merak etme, burada yaşananlar burada kalacak, diyerek Dost Dedeye bu konuda güvence vermiş.

Dost Dede:

– Evlât buraya ne hayallerle geldiğini biliyorum. Anana ve kardeşlerine bir an önce ulaşıp onları rahat

ettirmek istiyorsun. Bu zahmetli yolculuğun elbet boşa çıkmayacak. Allah, çalışana mükâfatını verir, demiş. Sonra da ağaç eve girip üzeri yapraklarla sarılmış bir kutu ve kadife bir kese getirmiş:

– Bu benim dünyadaki tek varlığımdı. Onu gerçekten ihtiyacı olan birine vermek için yıllarca sakladım. Şimdi bu emaneti verme zamanı geldi, diyerek keseyi Ömer'e uzatmış.

Ömer keseyi açtığında içindeki altınları görünce yüzü kızarmış:

– Ben bunları almak için ne yaptım ki, diye geri uzatmış.

Dost Dede:

– Daha ne yapacaksın? Bu kadar uzun ve meşakkatli yolculuğa çıkmış olman bile büyük bir iştir, diyerek keseyi tekrar vermiş. Sonra da:

– Bu altınlarla köyden bir arazi satın alıp yerleşmeni istiyorum. Eminim Sarıçiçek köyü seni bağrına basacak, ömür boyu rahat ve huzur içinde yaşayacaksın, diyerek diğer elindeki kutuyu da Ömer'e hediye etmiş:

– Bu kutuyu da aşağıya inince aç, demiş.

Kutuyu alan Ömer:

– Ben de size bir hediye vermek istiyorum, diyerek çantasını açmış. Ağaca çıktığı günden beri ay-

lardır okuduğu, üzerinde "Kâinatın Sırrı" yazılı, yeşil kaplı bir kitap uzatmış:

– Siz de bu kitabı okudukça bana dua edin, demiş. Ömer, Dost Dedenin ellerini öpüp tam aşağıya iniyormuş ki, Dost Dede arkasından seslenmiş:

– Dur evlât, dur! Aylarca inmek için uğraşma. Önce gözlerini yum. İçinden üçe kadar say ve tekrar gözlerini aç, demiş.

Ömer söylenenleri aynen yapmış. Gözlerini açtığında ulu ağacın altındaymış. Etraf karanlık olduğu için, Ömer bir an telâşa kapılmış. Ortalıkta kimsecikler yokmuş. Anlaşılan vakit gece olduğu için herkes uykudaymış.

"Ben mükâfatımı fazlasıyla aldım. Çalıştım, yoruldum, Rabbim de beni ödüllendirdi. En iyisi köylülere görünmeden şehre, ailemin yanına gitmek..." diye düşünmüş.

Köyün çıkış yoluna geldiğinde uzun boylu, heybetli bir grup adamla karşılaşmış.

Adamlar:

– Kimsin? Necisin? Nereden gelip nereye gidiyorsun, diye sormuşlar. Endişeli bakışlarla Ömer ne söyleyeceğini kafasında toparlayıp:

– Şey, bilmem ki nasıl anlatsam. Uzun hikâye benimkisi. Şimdi müsaade edin de gideyim, demiş.


Kâinatın
Sırrı

İri cüsseli adamlar, Ömer'e dikkatle bakıp ellerindeki feneri yüzüne tutmuşlar:

– Seni sanki daha önce buralarda görmüştük, demişler. Sonunda içlerinden biri:

– Şimdi hatırladım. Sen şu şehirden gelen araştırmacı gençsin. Aylar önce ulu ağaca çıkmıştın, demiş.

O sırada diğer adamlar da:

– Senin ağaca çıktığın gün, biz de oradaydık. Söyle bakalım orada neler gördün?

Ömer:

– Acelem var. Bir an evvel şehre gitmeliyim. Annem ve kardeşlerim beni bekliyorlar, demiş. Bunun üzerine içlerinden sarışın olanı:

– Tamam gidersin, fakat önce gördüklerini anlat. Sen şimdi orada şöyle uzun sakallı, ak saçlı, yaşlı bir kimseye rastlamadın mı, demiş.

Ömer bu kişilerin ağzından lâf almaya çalıştıklarını anlayınca:

– Galiba siz benimle alay ediyorsunuz! Benim acelem var. Bir an önce, bakıma muhtaç olan aileme kavuşmalıyım, demiş.

Adamlardan biri sormuş:

– Yani sen, on iki genç hikâyesini duymadın mı? Aşağıya inince yapacağın görevleri unuttun mu?

Bu soru karşısında Ömer, zınk diye dona kalmış.

Karşısında duran adamların dikkatle yüzlerine bakmış. Göz ucuyla onları saymış, tamı tamına on iki kişilermiş. Onlara:

– Gömleklerinizi çıkarırmısınız lütfen, demiş. On iki adam gömleklerini çıkarmış. Kollarının üzerinde tüylü benler varmış. Ömer, bu adamların Dost Dedenin anlattığı gençler olduğunu anlayınca:

– Siz Eba kuşları mıydınız, demiş.

Adamlar:

– Sana güveniyorduk! Senin bunu başaracağına inanıyorduk, diye sevinmişler.

Ardından:

– Dost Dede sana bir paket verdi mi, diye sormuşlar.

Ömer sırtındaki çantasını yere koymuş ve:

– Az kalsın unutuyordum. Aşağıya inince açmamı söylemişti, diyerek kutuyu özenle açmış. Bir küçücük kutu ve bir de zarfla karşılaşmış. Zarfın üzerinde, "On iki gence" yazıyormuş.

Ömer, zarfı bu adamlara uzatmış. Zarfı alan adamlar hemen oracıkta okumaya başlamışlar. Ömer de küçük kutuyu açmış içinden tıpkı ulu ağacın sembolü olan küçük bir kolye çıkmış. Ömer kolyeyi evirip çevirmiş. Arka tarafındaki kök kısmı kabartmalıymış. Kabartmanın üst tarafında, biri yeşil, diğeri turuncu iki düğme varmış.

Ömer:

– Acaba bu düğmelerin anlamı ne ola ki, diye düşünmüş. Kolyeyi boynuna geçirince, ışıklar yanıp sönmeye başlamış. Ömer daha fazla dayanamamış ve önce turuncu düğmeye basmış. Ancak her ne hikmetse o an hiçbir değişiklik olmamış. Biraz bekleyip yeşil düğmeye basmış. Yine bir şey olmamış. O sırada on iki kardeşler de mektuplarını okumuşlar. Sonra buğulu gözlerle Ömer'e dönmüşler.

Altıncı kardeş:

– Dost Dedenin mektubunu okuduk. Dediğine göre, iki gün batımı sonrası Dost Dede bu dünyadan göçüp gidecekmiş. Lâkin bir dileği varmış. İkinci gün batımından iki saat sonra onu oradan almamızı istiyor, demiş.

Ömer hayretler içinde:

– Ulu ağaca tırmanmamız aylar sürer, bunu nasıl başaracağız, demiş.

On ikinci kardeş:

– Mektupta yazılanlara göre boynundaki kolye sayesinde hemen oraya ulaşacakmışız, demiş.

On iki kardeşle birlikte Ömer, aldıkları haberin üzüntüsü içinde köye dönmüşler. Sabah olduğunda, Ömer köylülere mektup yazmış. Mektubunda, şu an çok önemli görevleri olduğunu, ailesinin yanına dön-



mesi gerektiğini izah etmiş. Fırsat bulduğunda Sarıçiçek köyüne gelip onları ziyaret edeceğini, başından geçenleri o zaman anlatacağını yazmış. Ayrıca günlerdir onları beklettiği için köylülerden özür dilemiş. Ömer'in mektubunu kardeşlerden yedincisi köylülere ulaştırmış. Mektup okunmuş. Rüstem Dede, başını ulu ağaca doğru kaldırarak:

– Galiba bu ağacın tepesine tırmanmayı başarabilecek insanoğlu henüz annesinden doğmadı. Ömer'in başarabileceğini düşünmüştük. Lâkin o da olmadı. Sağlık olsun, belki bir gün bu ağaca çıkan olur da tılsımını bize de anlatır, demiş.

Köylüler:

– Hiç değilse geç de olsa haber salıp özür dilemiş. Mert bir gençmiş, diyerek ulu ağacın altından ayrılmışlar.

Sayılı gün tez geçer derler ya ikinci günün gün batımına çok az bir süre kalmış. Ömer ve kardeşler en büyük ağabeyin evinde toplanıp gün batımını beklemişler. Güneş ufukta süzülüp kaybolurken, ışığı bulutlara aksedince, gitme zamanı gelmiş. Orada bulunanların hepsi gözlerini kapatıp el ele tutuşmuş. Ömer turuncu düğmeye basmış. Gözlerini açtıklarında Dost Dedeyi sağ salim oracıkta görmüşler. Onları görünce çok mutlu olmuş Dost Dede. Hepsinin boynuna sarılmış ve:

– Sizi son kez burada görmekten çok mutlu oldum. Artık bu dünyada ne ben sizi, ne de siz beni göreceksiniz. Bir dahaki görüşmemiz ahirete kaldı. İnşallah orada tekrar görüşür, birbirimize komşu oluruz, demiş.

Dost Dede gözleri uzağa dalarak konuşmasına devam etmiş:

– Çok yaşadım. Acısıyla, tatlısıyla nice günler geçirdim. Sizin gibi güzel dostlarım oldu bu âlemde. Bu akşam ise en sevdiğim dostuma kavuşacağım için çok heyecanlıyım.

Maalesef ben gidince ulu ağaç artık büyüyüp serpilmeyecek. Birdenbire yapraklarını dökecek, dalları çıplak kalacak. Köylü belki ilk kez ulu ağacın uç dallarını görecek. Sakın endişeye kapılıp, "Ağaç hastalandı mı?" diye panik yapılmasın. Üç gün sonra ulu ağacın dalları tıpkı ilkbahar mevsiminde olduğu gibi tomurcuklanacak. Tekrar yeşerecek. Çiçek açıp etrafa mis gibi koku salacak. Kokusu uzak diyarlardan hissedilecek.

O günden sonra da her mevsim başındaki çiçekler öylece kalacak. Ne zamana kadar diye sormayın? Onu ben de bilmiyorum. Ömrünüz olursa sizler, çocuklarınız ya da torunlarınız belki bu hâlin değiştiğini görürler, demiş.

– Ayrılık zamanı geldi, diyerek sözlerine devam etmiş. Herkesle helâlleşmiş. Cenazesini ulu ağacın

gövdesindeki kovuğa gömmelerini vasiyet etmiş. Uzaklara dalan gözlerini belli bir yere sabitleyip gülümsemiş.

– Ben hazırım, deyip kelime-i şehâdet getirmiş. Gözlerini öbür âlemde açmak üzere, kapamış. On iki adamla birlikte Ömer, Dost Dedenin cenazesini yıkayıp, kefenlemiş. Cenaze namazını kılıp, tabutu ellerinin üzerine almışlar. Yeşil düğmeye basıp gözlerini kapamışlar. Aşağıya inince ulu ağacın gövdesindeki büyük bir kovuktan içeri girip ağacın köklerine doğru kabir kazmışlar. Dost Dedeyi dualarla defnedip oradan ayrılmışlar. Sonra da olacakları merakla beklemeye başlamışlar.

Aradan birkaç dakika geçmiş ya da geçmemiş ki birdenbire kuvvetli bir rüzgâr esmeye başlamış. Kolyenin önce turuncu, daha sonra da yeşil ışığı sönmüş. Ulu ağacın dallarında ne kadar yaprak varsa, hepsi de uçuşmaya, oradan oraya savrulmaya başlamış.

Allah'ın hikmeti bu ya, her şey Dost Dedenin dediği gibi olmuş.

SÖZLÜK

ahiret: 1. Öbür dünya. 2. İnsanların öldükten sonra dirilip sonsuza kadar kalacağı ve bu hayatın hesabını vereceği yer.

âlem: 1. Ortam ve çevre. 2. Kâinat, cihan. 3. Hayvan ya da bitkilerin bütünü. 4. İnsanlar, halk, cemiyet.

bereket: 1. Bolluk, çokluk. 2. Nimet, Allah'ın ihsanı. 3. Saadet.

bitek: Verimli.

biteksiz arazi: Verimsiz topraklar.

bostan: 1. Sebze bahçesi. 2. Kavun ve karpuz tarlası.

bunamak: Zihin gücünü kaybederek, ne yaptığını bilmez hâle gelmek.

cenaze: Kefenlenerek tabuta yatırılmış ölü.

çorak arazi: Su geçirmez, verimsiz, killi toprak.

defnetmek: Ölüyü toprağa gömmek.

devasa: Dev gibi, çok çok büyük olan.

düzenbaz: Ortalığı karıştıran, hileci, aldatıcı.

ergenlik: Çocukluk çağının bittiği, gençlik ve yetişkinlik çağına geçildiği dönem.

erzak: 1. Rızıklar, yiyecekler. 2. Yolculuk için hazırlanan yiyecek.

fedakârlık: 1. İnanç ve ülküsü uğruna kendi çıkarlarını terk etmek. 2. Bazen başkalarının ya da bir kardeşinin iyiliğini öne alıp, kendi çıkarından vazgeçmek.

gaddar: Acıması olmayan, başkalarına haksızlık eden; merhametsiz, katı yürekli.

gizemli: Sırlarla dolu, gizlilikleri olan, sırlı.

hamak: Salıncak, ağ yatak.

hekim: Doktor.

hikmet: Kâinattaki ve yaratılıştaki ilâhî gaye, ilâhî sır. 2. Her varlığın, her işin yerli yerinde, uygun ve olması gerektiği şekilde yaratılıp yapılması.

hüzünlenmek: Çok üzülmek, kederlenmek, içine acı çökmek.

iade etmek: Geri vermek.

istisna: Sıra dışı, kural dışı.

kâinat: Evren, Yüce Allah'ın yarattığı canlı ve cansız varlıkların bütünü.

kefenlemek: Ölen birini yıkadıktan sonra, büyük beyaz bir beze sarmak.

kelime-i şehadet: "Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur, sadece O vardır. Hazreti Muhammed Mustafa, O'nun kulu ve elçisidir." anlamındaki "Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü verasûlüh" cümlesinin özel ve kısaca adı.

kıtlık: 1. İhtiyaca yetmeyecek derecede azlık. 2. Kuraklık gibi sebeplerle ürünün yetişmemesi ve bundan doğan açlık.

kul hakkı: Bir insanın bir başkası üzerindeki hakkı.

meş'ale: Çıra, ışık, aydınlatıcı alet.

muştu: Sevindirici haber, müjde.

nafaka: 1. Yiyecek parası.

nasiplenmek: İhtiyacı kadar almak, Allah'ın nimetinden yararlanmak.

niyaz: Yalvarmak, yakarmak, istekte bulunmak.

ödül: Mükâfat.

pürdikkat: Çok dikkatli.

rızık: Yiyecek.

rükû: Namazda, Yüce Allah'ın huzurunda eğilmek.

secde: Namazda, Yüce Allah'a karşı yüzünü yere koyup, kulluğunu ilân etmek hâli.

sinmek: 1. Gizlenmek, saklanmak. 2. Korkmak, çekinmek.

tabut: Ölünün taşındığı tahtadan yapılmış ağzı kapaklı büyük kutu.

tasdik etmek: Onaylamak, bir şeyin söylendiği gibi olduğunu belirtmek; söylenen söze katılmak; doğrulamak.

tedbirli: Önlemini almış olan, önceden hazırlık yapıp dikkatli davranan.

tedirgin olmak: Endişeli olmak; rahatı, huzuru kaçmış olmak.

tembihlemek: Uyarmak, hatırlatmak.

tılsım: Sır, formül, şifre.

vasiyet etmek: Bir kimsenin, öldükten sonra yapılmasını istediği şeyleri söylemesi ya da yazması.

yer çekimi kuvveti: 1. Dünyanın merkezindeki çekim kuvveti. 2. Canlı ve cansız varlıkların dünya üstünde durmasına sebep olan kuvvet.

züğürt: Parasız, çok fakir, meteliksiz.